

Ellenőrző biztos a fúziós eljárásban

III. Magyar Versenyjogi Fórum

Dr. Papp Álmos

Bán, S. Szabó & Partners

2019. május 23.

Amennyiben a fúzió jelentős mértékben csökkenti a versenyt az érintett piacon, a versenytanács a tiltás helyett feltételeket és/vagy kötelezettségeket írhat elő

Feltételek

- ▶ **Strukturális természetűek:** vállalkozásrészek elidegenítése, valamely résztvevő feletti irányítás megszüntetése
- ▶ **Előzetes:** a fúzió a feltétel teljesülésével válik végrehajthatóvá
- ▶ **Utólagos:** a fúzió végrehajtható, de ha a feltétel határidőre nem teljesül, akkor az összefonódást meg kell szüntetni

Kötelezettségek

- ▶ **Magatartási természetűek:** a címzett köteles bizonyos ideig a versenyprobléma kiküszöbölésére alkalmas magatartást tanúsítani

A leghatékonyabb feltétel a „leválasztás”

- ▶ Amikor a versenyprobléma konkrét termék és/vagy földrajzi piacon azonosítható, és van olyan érintett vállalkozás(rész), amely ezen a piacon működik,
- ▶ Akkor a versenyprobléma úgy orvosolható a leghatékonyabban, ha a „problémás” vállalkozás(rész) értékesítésre kerül a felektől független harmadik személy részére
- ▶ Bármilyen tárgya lehet a leválasztásnak, ami az új tulajdonos kezében alkalmas megfelelő verseny kifejtésére
- ▶ De: elvárás, hogy egy önmagában is működőképes gazdasági egység legyen
- ▶ Az új tulajdonos (vevő) személyének jelentősége van - hajlandó és képes legyen versenyezni
- ▶ Határidő a leválasztásra: a főszabály hat hónap, de ellentét a magas vételár és a gyors értékesítés között

Elsősorban leválasztásnál lehet szükséges ellenőrző biztos jelölése

- ▶ A Tpv. nem ismeri az ellenőrző biztost, háttér a *GVH Elnökének és a GVH Versenytanácsa Elnökének 8/2017. sz. Közleménye*
- ▶ Ha a felek és a GVH megegyeznek a leválasztásban, a GVH meghozza a feltételt tartalmazó határozatot
- ▶ A feltételek teljesítését a GVH hivatalból ellenőrzi - utóvizsgálat
- ▶ Az ellenőrzés hatékonyságának elősegítésére a GVH **ellenőrző biztost** („trustee”) jelölhet ki az engedélyező határozatban
- ▶ Kötelezettség esetében is alkalmazható ellenőrző biztos

Ki lehet ellenőrző biztos?

- ▶ A feltétel címzettje **javaslatot** tehet a biztos személyére, ilyen esetben a GVH több javaslatot is vár
- ▶ Nem könnyű egy megfelelő jelöltet találni, nemhogy többet
- ▶ **A GVH választja ki, követelmények:**
 - az érintett vállalkozás(ok)tól független,
 - rendelkezik a szükséges szakmai hozzáértéssel,
 - a megelőző 15 évben nem volt versenyjogsértésért elmarasztalt vállalkozás vezető tisztségviselője vagy olyan személy, akinek közreműködését a GVH versenyjogsértésben megállapította,
 - nem merül fel az alkalmasságát megkérdőjelező egyéb körülmény
 - vállalja, hogy a leválasztási időszak alatt fenntartja a függetlenségét

Mi az ellenőrző biztos feladata a leválasztás során?

- ▶ Ha megvan a leválasztandó vállalkozás(rész) vevője: figyelemmel kíséri, hogy az eladó a leválasztásra kerülő egység gazdasági élet- és versenyképességét a leválasztás megtörténteig fenntartja („*Monitoring Trustee*”)
- ▶ Ha még nincs meg a leválasztandó vállalkozás(rész) vevője: a biztos („*Divestiture Trustee*”*) feladata szélesebb lehet, az kiterjedhet
 - a vevők felkutatására,
 - a leválasztásra kerülő vállalkozás feletti irányítás átvételére,
 - az értékesítés folyamatának irányítására is.
- ▶ A feltétel teljesítésére köteles vállalkozás köteles hatékonyan és jóhiszeműen együttműködni az ellenőrző biztossal, számára minden szükséges tájékoztatást megadni.
- ▶ „*Divestiture Trustee*”-ra a GVH joggyakorlatában még nincs példa

Mit csinál az ellenőrző biztos a leválasztás során*? (1)

- ▶ Ellenőrzi, hogy az eladó a leválasztási időszak alatt
 - fenntartja a leválasztandó egység gazdasági élet- és versenyképességét, annak értékesítésre alkalmas állapotát,
 - elkerüli a leválasztandó egység értékének csökkenését és versenyhelyzete romlását,
 - megfelelő finanszírozást biztosít a leválasztandó egység részére úgy, hogy az a leválasztásig zökkenőmentesen folytathassa üzleti tevékenységét („*business as usual*”),
 - minden ésszerű intézkedést megtesz, hogy a leválasztandó egység munkavállalói és vezető tisztségviselői megmaradjanak,
 - nem vonja be a visszamaradó eszközeivel folytatott gazdasági tevékenységébe a leválasztandó egységet („*hold separate*”),

* Monitoring Trustee (ellenőrző biztos)

Mit csinál az ellenőrző biztos a leválasztás során*? (2)

- ▶ Írásos jelentéseket készít a GVH-nak. Elég sokat:
 - Nyitó jelentést készít a leválasztási időszak kezdetén,
 - Havi jelentést készít a leválasztási időszak alatt legalább havonta,
 - Záró jelentést készít a leválasztási időszak végén
- Mindegyik jelentés **minimálisan** az alábbiakat tartalmazza:
 - a leválasztandó egység pénzügyi mutatói, azok változása összehasonlítva az előző időszakokkal,
 - bármilyen tényező, amely hátrányos hatással lehet az ellenőrző biztos illetve a leválasztási kötelezettségek teljesítésére,
 - a leválasztandó egység gazdasági élet- és versenyképességének alakulása

* Monitoring Trustee (ellenőrző biztos)

Mit nem csinál az ellenőrző biztos*?

- ▶ Az ellenőrző biztos jogköre az ellenőrzés és a jelentéstétel, más tevékenységre vagy magatartásra, így például
 - döntéshozatalra,
 - intézkedésre,
 - utasításadásra,
 - a leválasztással kapcsolatos tevékenységre nem jogosult.

* Monitoring Trustee (ellenőrző biztos)

További részletek

- ▶ Jellemzően a feltétel címzettje **szerződik** az ellenőrző biztossal, ő is **fizeti** az ellenőrző biztost.
- ▶ **Csak** a GVH utasíthatja az ellenőrző biztost, de a GVH is csak indokolt esetben és csak ésszerű utasításokat adhat.
- ▶ További információ: *a GVH Elnökének és a GVH Versenytanácsa Elnökének 8/2017. sz. Közleménye* - melléklet a mintaszerződés az ellenőrző biztossal
- ▶ Első döntés: Vj-37/2017. Duna-Dráva Cement Kft./Readymix Hungária Kft.